

Elena Ştefoi

A Grammar of the Tower of Babel

Gramatica Turnului Babel

Parallel Texts

Translated into English by
Ana Olos

Edited by
Lidia Vianu

http://editura.mttlc.ro
Bucureşti 2014

Director:
LIDIA VIANU

Executive Advisor:
GEORGE SANDULESCU

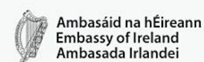
Contemporary Literature Press

Editura pentru Studiul Limbii Engleze prin Literatură

The only online Literature Publishing House of the University of Bucharest

ISBN 978-606-8592-51-0

9 May 2014

In The Times Literary Supplement No 5797

We are the online Publishing House
of the **University of Bucharest**.

More than one hundred of our volumes focus on the work of the European James Joyce.
The Joycean Monologue by C. George Sandulescu is an out-of-the-way introduction to *Ulysses*.
No *Finnegans Wake* researcher can do without our Joyce Lexicography Series in 101 volumes.

Contemporary Literature Press
Director Lidia Vianu
Executive Advisor George Sandulescu
Bucharest University
The only Online Literature Publishing House of the University of Bucharest
Joyce Lexicography
A Manual for the Advanced Study
of *FinnegansWake*
in One Hundred and One Volumes
totalling 26,000 pages
by C. George Sandulescu and Lidia Vianu
Contemporary Literature Press
http://editura.mttlc.ro
Bucharest 2014

Contemporary Literature Press publishes books in English and other European languages:
fiction, poetry, essays, literary criticism and translations as parallel texts.
You can find us and download our books for free, including the full text of *Finnegans Wake* line-numbered,
at the following internet addresses:
http://editura.mttlc.ro/index.html http://sandulescu.perso.monaco.mc/

Joyce Lexicography with its 101 plus volumes
hits London literary circles!

Cover and overall Layout: **Lidia Vianu**

Subediting: Irina Borţoi, Alexandru Tudor
Proofreading: Irina Borţoi
Illustrations: Cristina Ioana Young
IT Expertise: Simona Sămulescu
Publicity: Violeta Baroană

Elena Ştefoi

A Grammar of the Tower of Babel

Gramatica Turnului Babel

Parallel Texts

Translated into English by
Ana Olos

Edited by
Lidia Vianu

http://editura.mttlc.ro
Bucureşti 2014

Table of Contents

Canadele existenței

Turnul lui Babel este un nume străvechi pentru ceea ce Elena Ştefoi numeşte într-un poem „planeta în criză”. Acest volum este, cum zice un vers al poetei, *gramatica Turnului Babel*. Poezia este, pentru Elena Ştefoi, o explicație a lucrurilor pe care prea multele cuvinte, prea multele limbi ale pământului le ascund.

Poemele construiesc o biografie: născută într-un sat moldovenesc, plecată la oraş la şcoală. Profesoară la țară, corector de revistă la Bucureşti. Cade Cortina de Fier. Din corector poeta devine redactor-şef, îşi dă doctoratul în Filosofie.

Când îşi amintesc de comunism, versurile vorbesc despre Canal, adică despre puşcăriile comuniste, despre „dezghețul poststalinist”. Erau vremurile când românul înțelesese că nu mai vin americanii...

Se întâmplă apoi în aceste poeme că emigrantul sărac, cel care duce un acasă cu el în spinare, să ajungă în „placenta canadiană”. Se uită în jur şi se bucură de trai bun şi de soare

The Americans Were Coming...

The Tower of Babel is a very old name for what Elena Ştefoi calls in a poem ‘our planet in crisis.’ Her book is *A Grammar* of the Tower of Babel: it tries to explain things hidden behind the many languages, the many words of our Earth.

The poet’s biography is all in her poems: she was born in a Moldavian village. She left her village when she began school. Later on she was a teacher in another village. After that, she was proof-reader for a magazine. The Iron Curtain fell. She became editor-in-chief and took her PhD in Philosophy.

Some lines talk about communist political prisons and the time after Stalin. A time when hopeful Romanians finally understood the Americans were not coming after all. The sentence “Vin americanii!” (The Americans are coming!) slowly lost its meaning.

Some went in search of the New World, either before or after the fall of communism. Legally or less legally. They carried their imaginary home along. The poet herself found the ‘Canadian placenta.’ Like a child, she enjoys landscapes and

ca un copil. Trăieşte în poem coşmarul că nu vor mai putea multă vreme să treacă oceanul „toți cinci cu acelaşi bilet de călătorie". Patru dintre cei cinci nu mai există. Poeta trage înapoi la ei, la copilărie.

În satul părăsit cândva de mult, mama încă îi pregăteşte lada cu zestre, chiar dacă vârstele au trecut, iar poeta trăieşte acum „în concubinaj cu literatura"...

O poezie reticentă şi stingheră— iată ce scrie Elena Ştefoi, poeta-filosof, poeta-jurnalist, poeta-diplomat ambasadoare în Canada. Eroina unei poveşti de succes, care este chiar viața ei, chiar dacă sensibilitatea făcută țăndări de prea multe bătălii n-o lasă să se bucure de niciuna din Canadele existenței.

Gramatica Turnului Babel ne învață limbajul universal al inteligenței care ştie că e prea mică pentru un război atât de mare cum este globalizarea, cum este internetul, cum este spațiul cosmic. Volumul acesta se uită la lume cu înțelepciunea românului pe care l-au călcat toate limbile pământului, şi cu toate acestea — cu toate acestea, el încă îşi scrie oful în româneşte.

life there. A poem, however, reminds her that crossing the Ocean 'all five of us on a single ticket' cannot go on forever. Four of those five members of her family are not here any more. Many lines look back at them, at childhood.

In the village the poet left long ago, her mother is still working to have her peasant dowry chest ready, even though it is too late, and the poet is now 'literature's concubine'...

Elena Ştefoi's poems are reticent and solitary. Philosopher, journalist, ambassador to Canada — the poet writes down the successful story of her own life. A sensibility broken to pieces by far too many battles prevents her from rejoicing.

We learn from this book the universal language of all those who are aware they are far too small for the great war of globalization, of the internet, of the outer space. And yet, this book watches the Tower of Babel with the Romanian hopeful wisdom that all languages are worth knowing.

Bucureşti, 18 June 2014

Lidia Vianu

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
Bucureşti 2014

A Grammar of the Tower of Babel
Gramatica Turnului Babel

Parallel Texts

Contemporary
Literature Press

http://editura.mttlc.ro
Bucureşti 2014

An nou

A fost frenezie de toamnă prin primăvară,
dar şi spaimă cu trâmbițe la-nceput de decembrie.
M-a rănit puțin lațul gâtuitor al imensului gol,
înainte de topirea zăpezii. Cîteva luni mai târziu
culorile frunzelor de arțar m-au învățat să dansez
pe cărare, după vacanța de vară, cu povara
adusă de-acasă, de parcă mi-aş fi adus
iubitul dintâi la primul nostru bal vienez.

A fost din când în când negură cu sclipici,
sărăcie cu protocol, victorie cu tone de zgură
dar aproape tot timpul bucurie de viață
simplă altfel şi altcum decât ştiam că există.

Aştept noul an pe două fuse orare,
fără să ştiu pe care să-mi număr dorințele
şi mă înfrățesc cu puiul de caribou
despre care am aflat că fuge pe picioarele lui
după mama, miop şi curios, prin peisajele arctice,
imediat ce-a scăpat din placentă.

New Year

It was autumn frenzy throughout the spring
but also fear with trumpets at the onset of December.
The choking noose of the huge emptiness had hurt me a little
before the thaw of snow. Some months later,
the colours of the maple leaves taught me to dance
on the path, after the summer holiday, with the burden
brought over from home, as if I had brought
my first lover to our first Viennese ball.

From time to time, it was darkness with glitter
poverty with protocol, victory with tons of slag
but almost all the time the joy of life
simply different and otherwise than I had known it be.

I am waiting for the New Year on two time zones,
without knowing on which one to count my desires
and I fraternize with the baby caribou
about whom I've heard that it runs on its own feet
behind its mother, short-sighted and curious,
among the Arctic landscapes,

O trec pe lista marilor frumuseți
care mi-au tăiat calea, privindu-mă-n ochi,
pe Brunette, decana pisicilor fără stăpân
de pe colina parlamentară, plecată de-a pururi
înainte de Sărbători: lângă buchetul de flori
agățat pe gardul adăpostului pentru pisici
în jurul căruia 18 ani şi-a tors libertatea,
cineva i-a dedicat un panou de aducere aminte
şi pe el flutură, lângă propria-i poză, steagul Canadei.

Lumea e mare e mică e bună şi rea.
Cumpăna dintre ani e de aur de hârtie de tinichea

right after escaping from the placenta.
I put on the list of the great beauties
who crossed my way, looking in my eyes,
Brunette the doyenne of the stray cats
from Parliament Hill, gone for ever
before the Holidays; close to the bunch of flowers
hung on the fence of the cats' shelter
around which she had purred her freedom for 18 years,
someone had dedicated her a poster in remembrance
and on it, besides her picture, floats Canada's flag.

The world is large is small is good and mean.
The bridge between the years is of gold of paper of tin.

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
Bucureşti 2014

Afinităţi elective

Pe-aici spaţiile verzi te aşteaptă cu îndemnul bilingv
Adopt a park / Adoptez un parc

eu m-am legat temeinic şi fără scăpare
de Parcul Strathcona — cu fântâna lui
care tocmai şi-a serbat centenarul
şi de la care poţi pleca pe jos, pe bicicletă,
pe schiuri sau pe rotile, până la 1000 de insule
ori până în portul montrealez —

de-aici, ca din labirintul primei copilării,
am ieşire neîngrădită spre lume
aşa cum ieşeam acasă din livadă în pădurea de-alături
pe tărâmul primit zilnic moştenire din cărţi
şi de-acolo, pe râu, în jos, sau în sus,
la schit, să decodific febril mesajele tot mai sofisticate
pe care mi le lăsa, sub catapeteasmă, din când în când,
Michiduţă
sau dimpotrivă, să decolez de pe catargul monumentului

Elective Affinities

Here the green meets you with the bilingual incentive
Adopt a park / Adoptez un parc

I have become strongly and with no escape attached
to Strathcona Park — with its fountain
that has recently celebrated its centenary
and from which you can leave on foot by bike
on ski or on skateboard for the 1000 islands
or to Montreal's port —

from here, like from my early childhood's labyrinth,
I have a boundless exit into the world
the way at home I used to go from the orchard to the
neighbouring woods
on the realm daily inherited from books
and from there, downstream or upstream,
to the hermitage, to feverishly decode the more and more
sophisticated messages
which the little imp used to leave for me, from time to time,

stalinist,
din piscul cărării lui Creangă, către ochiul bulboanei,
ieşind călare pe măturoi, în rochii de amazoană,
din întunericul hâd şi neputicios pentru a poposi, peste deal,
în locul din care plecasem, cu prada de care n-avea nimeni nevoie,
împlătoşată şi-nciupercată de-atâta imaginație

i-am dat târcoale acestui parc vreo câteva veri
şi l-am adoptat apoi pentru totdeauna
fără să-mi pese de gura lumii
ştiind bine că el mă luase în grijă doar temporar
asemeni mătuşii din satul vecin înainte de a mă duce la şcoală —
la plecare, plângându-i în brațe, am jurat,
în sinea mea, că mi-o alesesem de mamă
pentru când aveam să fiu mare, fără să ştiu pe atunci
că sora ei mult mai tânără avea să ne lase orfani într-o toamnă,
înainte ca eu să fi ieşit din adolescență
şi nici că această dorință trufaşă,
de care niciuna dintre ele de fapt nu aflase vreodată

under the altar screen,
or on the contrary, to take off from the mast of the Stalinist monument
from the peak of Creangă’s path, to the eye of the vortex,
to go out riding a broomstick, dressed like an Amazon,
from the ugly and helpless darkness in order to halt, over the hill,
on the spot I had left from, with the booty nobody needed,
armour-clad and mushroom-like of so much imagination.

I had walked around this park for some summers
and then adopted it for ever
not caring for what others might say
knowing well that it had looked after me just for a while
like my aunt from the neighbouring village before I went to school —
at my departure, weeping in her arms, I had sworn
to myself that I choose her as a mother
for the time I grow up, not knowing then
either that her much younger sister would leave us orphaned an autumn
before I left behind my teens
or that this haughty wish
which none of them ever learned about

avea să-mi atârne de gât ca o piatră de moară
până-n ziua de azi.

would hang from my neck like a millstone
up to this very day.

Echilibru de inukşuk

Cu pietrele pătrate de sub podul Hurdman
cineva a ridicat de ieri până azi
un inukşuk geamăn cu toţi aceia
pe care-i văzusem pe broşuri
şi pe ilustratele din muzee
cu mult înainte de a mă adăposti
într-o seară fumegândă de iunie
în Nordul îndepărtat pe colina din Tuktoyaktuk
în aureola unghiului protector
dintre braţele înaripate perfect paralele
cu linia cerului gata de ducă
şi cu picioarele solid fixate pe sol
ale întemeietorului neamului lor

m-am oprit să-i mulţumesc că-mi apăruse în cale
l-am îmbiat cu apa din sticla pe care-o umplusem
la izvorul din Parcul Guvernatoarei
podul sălta deschizându-se pe mijloc spre ceruri
făcând loc unor iahturi de lux

Inukshuk Equilibrium

With the rectangular stones from under Hurdman Bridge
since yesterday till today someone has raised
an Inukshuk, sibling to all those
I had seen in brochures
and on picture postcards from museums
long before I took shelter
one smoky June evening
in the Far North on Tuktoyaktuk hill
in the halo of the protecting angle
in-between the winged arms perfectly parallel
with the sky line ready to leave
and with the legs of their nation's founder
solidly fixed on the ground

I stopped to thank him for having showed up in my way
I offered him water from the bottle I had filled
at the well in the Governess' Park
the bridge was bouncing rising at its middle towards the skies

în susul şi-n josul pârâului
din ele ne priveau nenumărate ocheane
în căutare de fapte diverse
între mine şi simbolul de piatră
se țesuse deja o dragoste cu totul şi cu totul aparte
ca între două ființe care cântă împreună muzică gospel
într-un lăcaş pândit îndeaproape
de colții grohăitori ai vreunui flămând Antichrist

giving way to some luxury yachts
downstream and upstream
from them countless binoculars were watching us
looking for news items
between me and the stone symbol
already woven a love story completely different
like the one between two beings singing together gospel
music
in a church closely watched
by the grunting fangs of a hungry Antichrist.

Contemporary
Literature Press
http://editura.mttlc.ro
Bucureşti 2014

În hamacul propriului început

La poala colinei parlamentare
peste care tronează pisicile fără stăpân
(le vezi ieşind din adăpostul lor câte una
doar în zile cu soare lăsându-se răsfăţate
de cohorte de vizitatori de camerele lor performante)
intrasem alene în tunelul de-o şchioapă
stânjenită că nu puteam gândi la altceva
decât că mi-ar fi plăcut să-mi întâlnesc soarta
pe drumul acela înainte de-a fi prea târziu
am ieşit la lumină fără să ştiu până unde
şi cât avea să mă ţină plasa ei
cu miros de horbotă de mireasă

am ocolit pe podeţul din stânga
spre pintenul de verdeaţă
care se oprea în apa clipocitoare a Ottawei
precum o insulă karmică în hamacul
propriului ei început
m-am aşezat pe o lespede, cu spatele

In the Hammock of My Own Beginnings

At the foot of Parliament Hill
over which the stray cats reign
(you see them coming out from their shelter one by one
only on sunny days letting themselves be fondled
by the cohorts of visitors by their efficient cameras)
I had walked slowly into their tiny tunnel
embarrassed because I couldn’t think of anything else
except that I would have liked to meet my destiny
on that path before it was too late
I came out to the light without knowing up to where
and how long its net would hold me
with the smell of bridal lace

I went around the footbridge on the left
to the grassy embankment
that stopped in the murmuring water of Ottawa
like a karmic island in the hammock
of its own beginning
I sat down on a slab, with my back turned

la Muzeul Războiului şi cu fața la Notre Dame,
pe râu venea înspre o mine o plută
ticsită cu indigeni ordonați după reguli poetice
erau înveşmântați în văpaie, aveau pene şi coifuri
aşa cum văzusem în vechile filme

m-au salutat soldățeşte ca la comandă
pe muzica tobelor în ritm vulturesc
au poposit apoi pe malul din dreapta,
la aşezarea lor din buricul turistic al capitalei
(muzeu în aer liber viață fără de moarte)
în jurul cortului fumegau focuri
îi aşteptau dănțuind copii femei oaspeți
din patru zări ale lumii

am plecat mai departe, cărând în spinare
țarcul cu animale de pe islazul din satul natal
de care trebuia să am grijă în lungi duminici de vară

to the War Museum and facing the Notre Dame,
on the river a raft was coming towards me
crammed with Natives arranged according to poetic rules
they were clad in flames, had feathers and helmets
the way I had seen in the old movie pictures

they saluted me soldierly as if ordered
on the music of drums in aquiline rhythm
then settled on the right bank
on their place from the tourist hub of the capital
(open air museum, life without death)
fires were fuming around the tents
children women visitors from all over the world
were waiting for them to dance

I walked away, carrying on my back
the pen with animals from the pasture of my native village
that I had to look after during long summer Sundays.

În lațul luminii de vară

Pericol de circ
dulce şi tainic
diavolul însuşi
acrobat desprins de pluton
îşi potriveşte cu eleganță grumazul
în lațul luminii de vară
înflăcărând deopotrivă
privirile subpământene
şi vârtejul celest

din coarnele lui izbucneşte
o aprigă simfonie deasupra oraşului
din tălpile lui coboară-n adâncuri
o pereche sobră de lebede
stau de vorbă cu ele
în gând la distanță
ştiu c-am învins
le alint în graiul bunicii
şi ele alunecă înfricoşător de frumoase

In the Noose of Summer Light

Circus-like danger
sweet and mysterious
the devil himself
an acrobat detached from the troop
fixes elegantly his neck
in the noose of summer light
setting fire to both
the underground glances
and the celestial whirl

an ardent symphony pours
from his horns over the city
a pair of sober swans
descend from his soles into the depths
I talk to them —
in my mind from afar
I know I have won,
I tell them tender words
in my grandmother's idiom

spre mal pe Canalul Rideau
să-mi mănânce din palmă.

Iunie 2009

and they slide fearfully beautiful
towards the bank of the Rideau Canal
to feed from my palm.

June 2009

Întâlniri la Muzeul Civilizaţiilor

O flacără neînfricată
coboară scările din faţa muzeului
în timp ce un val înspăimântat de moarte
le urcă

pe pajişte, la doi paşi,
Personajele lui Archambault
mă strigă pe nume, îmi fac reverenţe,
albă şi filiformă
una dintre statui se desprinde de grup
mă ia de mână, mă alintă şoptit

cu vorbele mamei, cu vocea bunicii,
cu dragostea întregului şir de femei
din familia noastră
care-au adus din greşeală pe lume
câte-un spirit rebel

Meetings at the Museum of Civilizations

A fearless flame
descends the stairs in front of the museum
while a frightened to death wave
climbs them

on the green, close by,
Archambault's *People*
are calling me by my name, are curtseying to me,
white and filiform
one of the statues separates from the group
takes me by the hand, whispers endearments

with my mother's words, with my grandmother's voice,
with the love of the whole succession of women
from our family
who gave birth by mistake
from time to time to a rebel spirit

Înainte şi după furtună

Sub tunet şi fulgere
de pe socluri de piatră
cele cinci faimoase manitobane
care s-au luptat să convingă lumea
că şi femeile sunt persoane
îndrumă lumea la adăpost
doi paşi mai încolo
sub streaşina Parlamentului
pe uşa căruia ele n-avuseseră voie să intre

pe cealaltă colină deasupra ecluzei
lângă Chateau Laurier printre nori
ies deja stelele din coiful colonelului By
iar acesta îşi mută privirea
direct în decolteul unei trupeşe mexicance
în timp ce tovarăşul ei de excursie
mânuieşte o cameră video

în spatele Curţii Supreme

Before and After the Storm

Under thunder and lightning
from their stone pedestals
the five famous Manitobans
who had fought to convince the world
that women are persons too
guide the visitors to the shelter
just a few steps away
under the eaves of Parliament
on whose door they had had no right to enter

on the other hill above the lock
near Chateau Laurier among the clouds
the stars are already coming out of Colonel By's helmet
and he moves his glance
right into the cleavage of a bosomy Mexican girl
while her companion
wields a video camera

behind the Supreme Court

n-a căzut picătură de ploaie
şi pe malul multicolor
în acelaşi roi de albine
anii din urmă şi cei pe care-i mai am de trăit
zumzăie în jurul unei minuscule corăbii de lemn
scăpată ca prin minune din maxilarul tornadei
în stratul cu lalele în plin Festival

no drop of rain had fallen
and on the multicoloured river bank
in the same swarm of bees
the latest years and the one I have still to live
are buzzing around a tiny wooden ship
that had miraculously escaped from the jaws of the tornado
in the plot with tulips right in the middle of the Festival

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
Bucureşti 2014

Lecţiile Turului Nordic

I.
Pe-o cruce minusculă, undeva,
la ieşirea din Yellowknife
pe drumul spre Resolute Bay
(adică la capătul lumii
pentru toate neamurile mele de sânge)
din întâmplare silabisesc
numele celui fără speranţă iubit
într-o adolescenţă amară

flori împietrite
artificii meschine
cabale şi prevestiri
se-nghesuie-n sistole
şi se topesc în diastole

o, Doamne, ieri mă rugam
să-mi găsesc pe pământ jumătatea
azi tropăi necredincioasă
într-o coincidenţă de vodevil

Lessons of the Northern Tour

I.
Somewhere, on a minuscule cross,
at the exit from Yellowknife
on the road to Resolute Bay
(in other words the end of the world
for all my blood relations)
I happen to syllabicate
the name of the one whom I had loved hopelessly
during a bitter adolescence

petrified flowers
mean artifices
cabals and premonitions
are crowding in systoles
and are melting in diastoles

O, Lord, yesterday I was praying
to find my mate on earth
today I trample faithless
in a vaudeville-like coincidence

în trecere prin acest loc depărtat
care n-are nimic de-a face
cu suferința mea de pe vremuri
ci doar cu faptul că satul global
nu-i o metaforă
şi că oasele emigranților
chiar stau la temelia Canadei
simt cum se țese în jur
o seară îndantelată
asemenea serilor de cenaclu
în care tandrețea literară a iubitului interzis
spăla în văzul lumii cu lacrimi de înger
şi tampona grijuliu cu leacuri vrăjite
rădăcina cornițelor mele de drac

just passing through this faraway place
that has nothing to do
with my remote suffering
except the fact that the global village
is not just a metaphor
and that the immigrants' bones
are actually lying at Canada's foundation
I feel how a lacy night
is woven around me
resembling the nights at the literary club
where the forbidden lover's literary tenderness
had been washing with angel's tears
and was carefully plugging with bewitched remedies
the root of my small devil-horns

II.

gheață verde cerul în palmă
ritm fără timp
neştiute delicii detalii de cimitir
cât o scandaloasă istorie
harpoane pierdute
jucării din cârpă şi oase

II.

green ice the sky in my palm
timeless rhythm
unknown delights graveyard details
as much as a scandalous story
lost harpoons
rag toys and bones

spre ţărmul Oceanului

veştedul simţ al proprietăţii
în ochii octogenarei dintr-un trib inuit
care a învins toate schimbările
trăind din artizanat, dansând pe piele de focă
faţă în faţă cu sarcasmul elveţian
modern diplomatic şi hâd

III.
drumul spre nicăieri
are şi o plăcuţă indicatoare în acest sens
(chiar aşa "The Street to Nowhere")
asaltată de pixeli de glume de fotografi amatori

pământul metalic
aur sterp echinocţiul polar
vânători şi pescari
într-un desen simplu într-un dialect complicat

de la un hangar la altul
şapte zile în Turul Nordic
într-un avion cu pasageri eleganţi
aleşi pe sprânceană

towards the Ocean shore

the withered sense of property
in the eyes of the Inuit woman in her eighties
who had overcome all the changes
surviving on craftsmanship, dancing on sealskin
face to face with modern Swiss sarcasm
diplomatic and ugly

III.
the road to nowhere
has a sign in this sense
(exactly this "The Street to Nowhere")
assaulted by pixels of jokes by amateur photographers

the metallic soil
sterile gold the polar equinox
hunters and fishers
in a simple drawing in a complicated dialect

from one hangar to another
seven days in the North Tour
in a plane with elegant passengers
chosen from among the best

reprezentând doar punctele norocoase pe hartă
lină cădere spre marginea globului
cu trecutul incins şi magnetic în braţe

iunie 2007

representing only the lucky spots on the map
gentle fall towards the margins of the globe
with a fiery past and magnetic in the arms

June 2007

Pastel estival pe Canalul Rideau

Încleiate de-o iarnă prea lungă
oasele mele s-au tot pregătit
de vineri până duminică
să înveţe un dans nepereche
să plutească lacom puse pe giumbuşlucuri
în cristelniţa stării poetice

—o parte din mine orăcăie
precum ţâncii la poarta pe care urmează
să-şi înfrunte propria soartă
cealaltă parte încearcă rochii de gală
ţinute de floretist costume de soldat la paradă —

dis-de-dimineaţă pe podul Saint Nicolas
am găsit un stilou
nou-nouţ şi sofisticat
din cele la care visasem
câteva decenii la rând într-o altă existenţă a mea

Summer Watercolor on Rideau Canal

Glued together after a too long winter
my bones kept preparing
from Friday till Sunday
to learn an exceptional dance
to float greedily ready to frolic
in the font of the poetic mood

—a part of myself squeals like babies
at the gate through which
they are going to face their fate
the other part tries on evening dresses
fencing attires a soldier's parade uniform—

early in the morning on Saint Nicholas Bridge
I had found a fountain-pen
brand new and sophisticated
one of those I had been dreaming of
during decades in another existence

mai târziu, desculță, am tăiat de una singură valul
călcând pe lichenii alunecoşi
spre masa fixată de-un cinefil îndrăzneț
chiar în mijlocul râului
în locul din care se formează o mini-cascadă

pe masă mă aşteptau fixate în pioneze
două file catifelate
asemeni brațelor celui din urmă iubit
m-am lăsat ademenită de ele
fără ruşine m-am împăcat
cu această simplă formă de fericire
şi mi-am adus aminte de pisoiul adormit în ceardac
în curtea alor mei de la țară,
cu gâtul prins în ghemul pe care-l smotocise ceasuri la rând
în ziua în care tocmai îmi îngropasem fratele geamăn

am zăbovit îndelung întinsă cu fața spre cer
pe masa de lemn străjuită de două lavițe paralele
simțeam răul lumii curgând
nestăvilit şi neputincios pe sub mine în sunetul apei
auzeam vocile bucuroase din parcul Strathcona
hrănind păsăretul

later on, barefoot, all alone I confronted a wave
treading on the slippery lichens
towards the table a daring film fan had fixed
right in the middle of the river
in the place where a mini-waterfall arises

on a table fixed with thumbtacks
two velvety sheets
like my last lover's arms
I let myself lured by them
shamelessly reconciled
with this simple form of happiness
and I remembered the kitten asleep on the porch
in my family's farmyard,
with its neck caught in the wool ball it had played with for hours
the very day when I had buried my twin brother

for quite a while I lingered laying with my face to the sky
on a wooden table guarded by two parallel benches
feeling the world's evil flowing under me
unleashed and powerless in the sound of the water
I heard cheerful voices from Strathcona Park
feeding the birds

la plecare sub una din laviţe am zărit
trei arginţi inexplicabil lipiţi
pe piatra lucitoare ca pe ochiul ispitei
i-am strecurat repede în buzunar
fără să mă întreb dacă sunt semn de noroc
sau preţul vreunei trădări

am trecut mult mai uşor de partea cealaltă
curentul se îndulcise
tălpile mele nu mai alunecau
pe mătasea din firele căreia la doi paşi
se isca vârtejul melodios

întâmplătoare mi se păreau
toate micile semne
prescrise parcă de poveştile lui Gellu Naum
marile lor înţelesuri

at my departure under one of the benches I saw
three silver coins inexplicably sticking
to the glittering stone as if on temptation's eye
I let them slide quickly into my pocket
without asking myself whether they were a sign of luck
or the price of some treason

I passed more easily to the other side
the current had become milder
my soles weren't slipping anymore
on the silk from whose threads a few steps away
the melodious whirl was issuing

all the little signs
seemed to me fortuitous
as if prescribed by Gellu Naum's tales
their great meanings

Pe alt fus, în altă poveste

De-a lungul râului, pe Cărarea Drumeţilor,
de la Podul Lady Aberden până la Podul Champlain,
am răscolit într-o zi de vară, centimetru cu centimetru,
înainte şi după furtună, această frumuseţe
meşteşugit ordonată şi cu totul lipsită de ifose,
căutând verighetele părinţilor mei
pe care aflasem trăgând cu urechea
la sfatul unor guralive vecine
că mama mamei le-ar fi aruncat
legate strâns c-un fir aspru de cânepă
(smuls de pe fusul pe care-l torcea)
în groapa cu bălegar din spatele grajdului
chiar în seara în care tata venise s-o cheme la nuntă

mintea mea a umblat după ele noapte de noapte
în toţi anii adolescenţei
fără să-i pese de vârcolaci şi mirosuri
de blesteme şi viermi

On Another Time Zone, in Another Story

Along the river, on Voyageurs Pathway,
from Lady Aberdeen Bridge to Champlain Bridge
before and after the storm,
I had turned upside down, inch by inch, this beauty
masterly ordered and completely lacking haughtiness,
looking for my parents' wedding rings
about which I had heard eavesdropping
advised by some gossipy women from the neighbourhood
that my mother's mother might have thrown them
tightly bound together with a rough thread of hemp
(torn from the spindle on which she was spinning)
onto the dung hole from behind the stable
the very night when my father had come to call her to the
wedding

my mind had looked for them night after night
along all the years of my teens
not afraid of werewolves and smells
of curses and worms

închipuindu-şi neodihnit şi neînfrânată
că ele o să-mi iasă odată şi-odată în cale
atunci când voi fi ajuns să mă bucur de drumul
pe care alesesem să mă îndepărtez cât mai mult
de această poveste rurală

la asfinţit, la doi paşi de casă, pe uliţa strâmtă
care uneşte strada Laurier cu Augusta
— asemănătoare până-n ultimul amănunt
cu scurtătura care tăia drumul între şcoală şi magazin
şi pe care-o luau bătrânele la înmormântări
ieşind înaintea cortegiului
chiar la colţul final dinspre cimitir —
pe gardul din cercevele de-o parte şi alta
cineva întinsese snopul de cânepă,
sub tufa de liliac degetele unui heruvim se pregăteau
să tragă din caier pe fusul viitorului meu
firul întreg şi nicicând rănit de nodul atât de dureros
la care-l condamnase mânia bunicii materne

restlessly and ceaselessly imagining
that some day they would show up in my way
then when I should have reached a state to enjoy the road
I had chosen to depart on more and more
from this rural story

at sunset, not far from home, on the narrow lane
that unites Laurier Street and Augusta
— resembling in every detail
the shortcut on the way between the school and the shop
on which the old women used to go to funerals
coming out in front of the procession
exactly at the last corner before the churchyard –
on the fence made of window frames on both sides
someone spread out the hemp sheaf,
under the lilac bush a cherub's fingers prepared
to draw out from the bundle and set on my future's spindle
the intact thread un-injured by the so painful knot
to which it had been condemned by my maternal
grandmother's anger

Reportaj în preerii

Spre granița de nord-vest a Canadei,
într-un fel de Bărăgan din care răsar,
din jumătate în jumătate de ceas,
în drumul maşinii, câte-o casă măruntă
şi câte-un hambar burduhos
adică o fermă însemnată pe hartă ca un oraş

pierdută pe-o colină înspre Kayville,
o troiță românească veghează
peste vreo două duzini de morminte
(localnicii îi spun cimitirul cel vechi)
pe fiecare lespede încă se vede
o urmă din Bucovina

mă duc la centenarul unei biserici
ridicată de-ai noştri, în vale, la adăpost,
unde azi au venit să-şi pomenească strămoşii
canadieni din întregul Saskatchewan
deşi în preajmă nu locuieşte nimeni de fapt

Reporting from the Prairies

Towards Canada's north-western border
in a kind of vast plain like Bărăgan, from which,
at each half hour, a small house
and a paunchy barn
show up in front of the car
that's a farmstead marked on the map like a town

lost on a hill towards Kayville,
a Romanian wayside cross keeps vigil
over about two dozen graves
(the local people call it the old churchyard)
on each slab there is still visible
a vestige from Bucovina

I am going to a the centennial of a church
our people had raised, down the valley, sheltered,
where today they have come to pray for their ancestors
Canadians from all over Saskatchewan
though actually nobody lives nearby

(prima aşezare e la zeci de kilometri distanţă,
aici a rămas doar lăcaşul şi sala de-alături
folosită din când în când pentru baluri şi parastase)

parcarea e înţesată, zumzetul pios al ceremoniei
tămâiază treptele la intrare
între pronaos şi altarul pictat ca acasă
păşesc pălării elegante de doamne
desprinse din scene de bal vienez
alături de ii şi catrinţe
de jeanşi şi tricouri
de ţinute modeste de fermieri
de paiete gablonzuri şi diamante

un nepot de rutean face slujba de liturghie
după o carte tipărită în română-engleză
silabiseşte buchea întemeietorilor ortodocşi
cărora li se aduce prinos
la fel de greu cum buchiseau fără îndoială aceştia,
la sosirea pe pământul făgăduinţei,
silabele jumătăţii celeilalte de pagină

aici şi acum îmi e foarte uşor să-mi închipui
tot şirul celor din neamul meu

(the first settlement is tens of kilometers away,
here only the church and the neighbouring hall
used at times for balls or funeral repasts have remained)

the parking lot is crowded, the pious buzz of the ceremony
covers the entrance stairs in incense
between the narthex and the homely painted altar
elegant ladies' hats parade
issuing from scenes of Viennese balls
beside embroidered peasant blouses and aprons
jeans and T shirts
modest farmer suits
spangles cheap jewelry and diamonds

a Ruthenian's grandson celebrates the liturgy
according to a book printed in Romanian-English
syllabicates the words of the orthodox founders
to whom they pay homage
who beyond doubt had read with the same difficulty,
at their arrival on the land of promise,
the syllables on the other half of the page

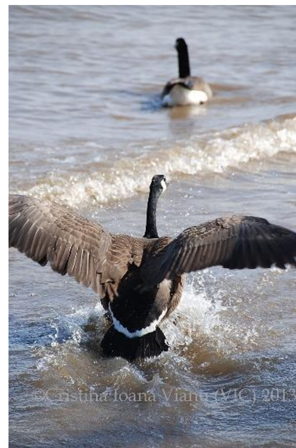
now and here it's very easy for me to imagine
the whole sequence of those of my people

care nu şi-au părăsit nicicând țara natală
fiecare încercând să se descurce pe lumea cealaltă,
între străini, învățând sârguincios
gramatica Turnului Babel,
indicatoarele atâtor autostrăzi fără margini,
motorul de căutare al cerescului Internet,
regulile vieții de emigrant
care ia totul curajos de la capăt
acolo, în rai sau în iad,
trimițând alor săi semne doar la Crăciun şi la Paşti,
hotărând zilnic că odată şi-odată se va întoarce.

Regina, Iunie 2008

who had never left their native country
each of them trying to manage in the other world,
among strangers, learning eagerly
the Tower of Babel's grammar,
the road signs of the so many endless highways
the search engine of the celestial Internet,
the rules of the emigrants' life
who start everything courageously anew
there, in heaven or hell,
sending their family signs only at Christmas and Easter,
each day deciding that once and for ever they will return.

Regina, June 2008

CONTEMPORARY
LITERATURE PRESS
http://editura.mttlc.ro
Bucureşti 2014

Toamnă canadiană

Nori luminoşi frunziş mieriu
roşu din verde aur topit
pasul meu printre neamuri nomade
trecând peste poduri podețe
pasarele şi punți de la râu la pârâu
pe la toate ecluzele şi pe la cascade
prin toate formele de târziu
deloc obosit

culori elixiruri amprente divine
balsam din apus pân'la răsărit
eşarfă-n volute podoabă pe drum
de care se-agață lumea din mine
fără să ştie de ce nu mai eşti
s-o vrei tocată s-o tragi pe roată
cu înțelesul fostei poveşti
altfel nicicum

Canadian Autumn

Luminous clouds honey-like foliage
red from green play of melt gold
my step among nomad people
over bridges paths and footbridges
gang planks and passages
from creeks to rivers to brooks
at every lock at each waterfall
through all forms of lateness
not tired at all

colors elixirs divine imprints
balm from the western side to the east
scrolled sash adornment on the road
to which my inner world clings
without knowing yet without asking
why you aren't around anymore
wishing it sliced up and minced
on the wheel broken day after day
with the meaning of the old story
otherwise, no way

Zi de septembrie

Rubinie lumină de asfinţit
muzici şi expresii extatice
pe aleile de pe Dealul Major
călăuza Ashininabe
se-agaţă de tinereţe pe soclu
atentă doar la programul ei
de genuflexiuni şi alte exerciţii istorice

mă opresc în grădina japoneză Zen
de lîngă Muzeul Civilizaţiilor
şi dintr-odată mâna Celui de Sus
răstoarnă ghiduş peste mine
un butoi cu miere imens şi strălucitor

mă scald în îngăduinţa solstiţiului

din cap până-n picioare
de la piele până-n măduva oaselor
se ordonează fiinţa mea toată

September Day

Ruby sunset light
music and ecstatic expressions
on the alleys of Major Hill
Anishinabe the guide
clings to youth on the pedestal
paying attention only to her schedule
of genuflexions and other historical exercises

I stop at the Japanese Zen garden
near the Museum of Civilizations
and all at once the Lord's hand
playfully overturns upon me
an immense and sparkling barrel of honey

I bathe in the lenience of the solstice

from head to toe
from my skin to the marrow of my bones
my entire being sets itself into order

asemeni unui binecuvântat portativ
pe care se va aşterne în curând
capodopera

like a blessed score
on which soon a masterpiece
will be written

Contemporary
Literature Press
http://editura.mttlc.ro
Bucureşti 2014

Aniversare la Ottawa

Încă din zori
bubuie o fanfară
în fiecare oglindă din casă
sunt singură cu gândul
c-am câştigat un război
în care n-aş fi vrut să fiu parte
nu ştiu de ce pentru cine

nimeni din familia noastră
n-a trecut acest prag
trei dintre cei mai buni prieteni
cu care plecasem la drum
au evitat să-l înfrunte
un poet care-a vrut să m-adopte
şi un altul care s-a oferit să-mi fie frate de cruce
s-au ascuns cu un pas mai devreme
chiar şi singurul bărbat de pe lume
convins că-l voi iubi toată viața
a plecat tiptil într-o noapte

Anniversary in Ottawa

Since early dawn
a brass band has been booming
from every mirror in the house
I am alone with the thought
that I have won a war
in which I did not want to be a part
don’t know why for whom

no one in our family
has passed this threshold
three of my best friends
with whom I had taken to the road
avoided confronting it —
a poet who had wanted to adopt me
and another who had offered
to become my sworn brother
hid just a step before
even the only man in the world
convinced that I would love him forever

înainte de-a împlini 55

drapată în hlamida unui pomelnic
strălucesc într-un oraş în care nu m-a chemat
încă nimeni nicicând la prohod
parcă m-aş vedea perorând la televizor
pe-o planetă străină pentru ochii furnicilor
vie pentru tot şirul celor prea dragi
demult pe-o altă planetă conduşi
la locul din urmă

pe luciul oglinzii mă înconjoară ocrotitor
chipurile lor unite în horă cum n-au fost niciodată
încununate de gloria acestei victorii
la care şi-au adus toți la un loc
şi fiecare în parte obolul.

Iulie 2009

left stealthily one night
before he turned 55

draped in the mantle of a rigmarole
I sparkle in a city where no one
has invited me to a funeral yet
it's as if I saw myself uttering a speech on TV
on an alien planet for the eyes of ants
alive for the succession of all loved ones
and long ago led to another planet
to their last habitat

on the glitter of the mirror surrounding me protectively
their faces united in a round dance as they had never been
crowned with the glory of this victory
to which all of them together and each of them apart
had brought their own contribution.

July 2009

Fapte diverse, ciocniri de sistem

Un pui de balenă a fost agăţat
de o ambarcaţiune de croazieră
venind din Alaska
şi-a dat duhul sângerând în năvoade
sub ochii revoltaţi ai turiştilor de pe punte
şi i-a însoţit, astfel, până ce vasul a tras la debarcader

asaltaţi de blitz-uri, reportofoane,
camere de filmat şi interes deşănţat
din partea experţilor de tot felul
oamenii şi-au mărturisit imensa tristeţe
pentru această tragedie nemaivăzută
aşa cum făcuse de fapt, cu o lună în urmă,
pe toate televizoarele, şi perechea afgană,
deplângând convingător un accident de maşină
care lăsase patru victime în canalul din Kingston
— deşi s-a dovedit între timp că familia însăşi,
îşi înecase cu sânge rece, într-un Nissan nou-nouţ,

Random News, Collisions of System

A baby whale that had been tied
to a cruise boat
coming from Alaska
passed away bleeding in the nets
under the shocked eyes of the tourists on deck
and it accompanied them thus till the boat reached the docks

assaulted by flashguns and reporter's recorders
cameras and the improper interest
of all kinds of experts
these people expressed their immense sadness
for this never before seen tragedy;
the same way, a month before, on all TV stations
an Afghan couple had
convincingly deplored the car accident
that had left four victims in the Kingston canal
— though in the meantime it had been proven that the family itself

cele trei fete rebele împreună cu femeia
care avea grijă de ele
şi care n-apucase să divorţeze vreodată
de capul îndoliatei familii —

în pomelnicul verii, pe micul ecran,
balena albastră imatură şi incapabilă
să se descurce în traficul din Ocean
şi adolescentele care nu voiau să poarte văl musulman,
deşi tatăl lor (cu două neveste distribuite demult
în două roluri utile sub acelaşi acoperiş)
le-ameninţase cu moartea,
îşi unesc vocile acuzând ciocnirea civilizaţiilor
din Vancouver până-n depărtatul Kabul.

had drowned in cold blood, in a brand new Nissan,
their three rebel daughters together with the woman
who was looking after them
and who had never had the chance to divorce
the head of the mourning family —

in summer's summary, on the box,
the blue whale, immature and incapable
of finding its way in Ocean traffic
and the teenagers who didn't want to wear the Muslim veil
though their father (with two wives cast a long time before
to play two useful roles under the same roof)
had threatened them with death,
joined their voices accusing the clash of civilizations
from Vancouver to the faraway Kabul.

Între două canale

Am crescut trăgând cu urechea la poveştile despre canal
adică despre teroare, muncă silnică, suferință,
victime şi călăi, nimicnicie şi eroism, mutilări
şi oroare, dispariție şi trădări. Generația bunicilor noştri
trăise decenii la rând cu spaima acestui cuvânt, fiecare adult
tremurând că vreo gorilă străină îi va bate într-o noapte la uşă
ca să-l trimită să sape în stâncă, alături de alți condamnați.
Părinții vorbeau mult dar în şoaptă despre vremea aceea,
iar copiii cărora le-am fost fără voia mea profesoară
n-aveau voie să pună-ntrebări despre ce-a fost la canal,
deşi nu păreau că au traume de păzit. Cât despre mine,
ca să mă pot lecui, a trebuit să descopăr canalul Rideau,
aproape la bătrânețe, într-o zi târzie de toamnă,
mult după ce scăpasem, din întâmplare, cobai norocos,
din fălcile odioasei istorii. A fost un salt
într-un loc cu lumină, loc cu verdeață, sinonim
cu mişcarea perpetuă, cu bucuria de viață,
cu celestele muzici, cu pacea care alină —
gazdă de croaziere, scenă pentru concerte,

Between Two Canals

I grew up eavesdropping on stories about the canal
that is about terror, forced labour, suffering,
victims and executioners, vanity and heroism, mutilations
and horror, disappearance and treason.
Our grandparents' generation
had lived for decades on end with a fear of this word, each
adult
trembling that some foreign gorilla
would knock on their door one night
to send them to dig rock, together with other convicts.
Our parents were talking a lot but in a whisper about that
time
and the children whose teacher I had been unwillingly
were not allowed to ask questions about what had happened
at the canal
though they didn't seem to have traumas to guard. As for
myself,
to be able to heal, I had to discover the Rideau canal,
when almost old, on a late autumn day,

sală pentru licitații în scop caritabil, concursuri, baluri,
proiecții istorice. Ființe de toate vârstele, culorile, rasele,
aleargă pe marginea lui sau pe pojghița gheții
năduşind fericit spre propriile lor orizonturi
pe patine, pe rotile, pe schiuri, pe biciclete, în landouri, în lesă.
N-am pe nimeni alături cu care să-mpărtăşesc
diferența de trăiri şi cunoaştere, dar ştiu de pe-acum
că-n ziua în care îmi va fi dat să-mi aşez perna de veci
peste oasele celor înspăimântați de canalul din Bărăgan,
partea cea bună din mine se va întoarce la Ottawa,
măcar pentr-un ceas, să zburde, cu ochii în soare,
împăcată cu toți şi cu toate, de-a lungul canalului.

long after I had escaped, by chance, a lucky guinea pig,
from the jaws of odious history. It had been a leap
into a luminous place, a place with greenery, synonymous
with perpetual motion, with the joy of life,
with celestial music, with soothing peace —
host of cruises, stage for concerts,
hall for charitable auctions, contests, balls,
historical projections. People of all ages, colours, races,
are running along its embankments or on the crust of ice
happily sweating towards their own horizons
on skates, on rollers, on bicycles, in prams, on a leash.
There's no one near me with whom to share
the difference of feelings and knowledge but I already know
that the day destined for me to lay my pillow for ever
over the bones of those horrified by the canal from Bărăgan,
the best part of me will return to Ottawa,
at least for an hour, to run with my eyes in the sun,
at peace with all and everything, along the canal.

Pe un singur bilet

În pătratul albastru
de lângă fântâna Strathcona
fraţii mei care n-au ştiut niciodată
cum e să te zbengui într-un bazin de înot
se aleargă unul pe altul, doi preşcolari slăbănogi
înconjuraţi de tot felul de odrasle multicolore

pe margine se amestecă graiuri şi dialecte

mama se odihneşte pe-o băncuţă de lemn,
cu faţa la ţâşnitoare, palidă şi atentă
la jocul băieţilor ei,
pe dig, încălţat în cizme de cauciuc
— aşa cum pleca şi venea de la câmp —
tata hrăneşte stolul de raţe
(am citit undeva că aceste păsări trăiesc
numai în cuplu şi nu se despart niciodată,
e drept că pe apele de la Ottawa
n-am văzut decât raţe perechi

On a Single Ticket

In the blue square
near Strathcona fountain,
my brothers who had never known
how it is to have fun in a swimming pool
are chasing each other, two slim pre-school kids
surrounded by all kinds of many-coloured children

dialects and vernaculars mingle on the margin

mother rests on a wooden bench,
facing the fountain, pale and attentive
at her sons' game,
on the embankment, wearing rubber boots
as he used to leave and return from the fields —
father feeds the flock of ducks
(I've read somewhere that these birds live
only in couples and never part,
and it's true that in the waters at Ottawa
I have seen only pairs of loons —

urmându-se una pe alta sau lunecând
în linie dreaptă, cu aceeaşi viteză,
deşi, când vin la mal, se amestecă neselectiv
cu alte familii şi specii)

de-a lungul râului, în sus şi în jos,
vîsleşte sufletul meu, de strajă
acestui colț de pământ

trebuie să-i țin aproape pe toți ai mei
ieri unul dintre ei culegea sunătoare
pe malul dinspre Vanier, de unde se vede
biserica Sfântul Petru şi Pavel
ca de pe dealul de-acasă,
al doilea venea cu un peşte mare în brațe
de sub podul Saint Nicholas cum altădată
din râul Moldovei,
cel de-al treilea se legăna în scrânciobul
de la ieşirea spre strada Range,
luându-şi prea mare avânt
cum de-atâtea ori îl văzusem în spatele curții
şi mă temeam c-o să cadă,
iar ultimul plecat urmărea încă
prin tufişul dintre Hurdmann şi gară

following each other or gliding
in a straight line, at the same speed,
though, when coming to the bank, they mingle unselectively
with other families and species)

along the river, up and down,
my soul is rowing, on guard
for this corner of the world

I have to keep close all my beloved ones
yesterday one of them was picking all-saints'-wort
on the Vanier bank from where one can see
St. Peter and Paul church
like from the hill at home,
the second was coming from under Saint Nicholas Bridge
holding a big fish the same as once
from Moldova river,
the third was rocking on a swing
at the exit to Range Street,
taking too much impetus
the way I'd seen him so many times in the back yard
and was afraid he might fall,
and the last gone was still watching
in the bushes between Hurdsman and the railway station

o căprioară care ne tăiase calea
la poala pădurii, în urmă cu jumătate de veac

astă noapte, printre tunete,
înălțându-se la geam din ropotul ploii,
dar şi din receptorul nemişcat de pe noptieră
o voce atotputernică m-a întrebat
câtă vreme cred eu
că vom mai putea totuşi trece Oceanul
toți cinci cu acelaşi bilet de călătorie

a deer who had crossed our path
at the edge of the woods, half a century ago

tonight, among thunders,
rising at the window from the patter of rain,
but also from the still receiver on the night table
a powerful voice has asked me
for how long I think
we could still cross the Ocean
all five of us on a single ticket

Pe strada Wilbrod, într-o sâmbătă dimineața

Aici, în casa aceasta care nu-mi aparține
şi despre care se spune c-a fost o capelă,
m-am mutat pentru patru ani, ca la internat,
cărând după mine bagajul unui necredincios
care-şi dorea cu disperare să-nvie

abia la începutul ultimei veri
când mă pregăteam sufleteşte
s-o las următorului ei locatar
m-am trezit într-o sâmbătă dimineața
vorbind cu scânteuțele clopoțeii
lăcrămioarele şi colțunaşii de sub fereastră
aceleaşi flori din grădina
pe care-am deschis de fapt ochii
odată cu dezghețul poststalinist
şi pe care văzul meu nu le băgase în seamă
nicicând niciunde din clipa
când sărisem sprintenă în căruță să plec
la internatul liceului

On Wilbrod Street, One Saturday Morning

Here, in this house I do not own
and about which they say had been a chapel,
I moved in for four years, as in a hostel,
carrying with me the luggage of a nonbeliever
who wanted desperately to resurrect

only at the beginning of the last summer
when I was preparing in my mind
to leave it to its next tenant
I woke up one Saturday morning
talking to the pimpernels bluebells
wood lilies and violets from under my window
the same flowers as in the garden
upon which I had actually opened my eyes
at the same time with the post-Stalinist thaw
and whom my sight hasn't noticed
ever and anywhere since then
when I'd jumped nimbly in the cart to leave
for the boarding house of the high school

— aş fi chiuit precum nuntaşii cheflii
dar mama hohotea cu năframa la ochi,
de parcă m-ar fi văzut
întinsă pe năsălie —
fraţii mei au închis din două părţi
în urma noastră poarta cea mare
şi au rămas în spatele gardului

pe drum timp de câteva ceasuri
mama m-a căinat îndelung
spunându-mi în fel şi chip
cât de grea îmi va fi viaţa printre străini
lăsându-mă să-nţeleg că oricâtă minte aş fi avut
tot voi fi învinsă şi păcălită
şi că norocul meu e la noi în vecini
cu vreun băiat pe care chiar ea mi-l menise

m-aş fi putut întreba care pe care
o ducea în felul acesta la groapă
dar din bocceaua care-mi ţinea loc de valiză
mi se părea că uniformei mele de licean
începuseră să-i crească gheare şi coarne

m-am întors în fiecare vacanţă

— I would have hollered like merry wedding guests
but mother was sobbing covering her eyes with her kerchief,
as if she had seen me
lying on the bier —
my brothers closed from both sides
the large gate after us
and remained behind the fence

on the road for several hours
mother lamented at length over me
telling me in every possible way
how difficult my life would be among strangers
letting me understand that as much brains as I had
still I would be vanquished and cheated
and that my luck was at home in our neighbourhood
with some lad she had herself chosen for me

I could've asked myself which of the two of us
was thus taking the other to the burial ground
but from the bundle I had instead of a suitcase
it appeared to me that my high school uniform
had begun to grow claws and horns

I returned each holiday

tristețea ei îngrădise demult
cu sârmă ghimpată livada din spatele casei
era sigură că mă stricaseră nu atât oamenii
cât mai degrabă cărțile în care-adormeam
noapte de noapte ca-ntr-o baie perversă

am părăsit după patru ani internatul acela
în care ea însăşi mă instalase
plecând de una singură mai departe
pentru alți patru ani la alt internat
dar n-a mai vrut să m-aştepte
nici măcar pentru prima vacanță

apucasem să-i spun că degeaba
îmi pregăteşte lada de zestre
aflase că trăiesc în concubinaj cu literatura
se îndoia c-aş putea fi astfel fericită
mi-au spus că plecase c-un colț de ziar
în care-mi văzuse numele tipărit
ascuns cu grijă sub pernă

de-atunci şi până în acea sâmbătă dimineața
— când aici pe Wilbrod făceam curățenie

her sadness had long ago enclosed
with barbed wire the orchard behind the house
she was sure that I had been spoiled not so much by the
people
but rather by the books in which I used to fall asleep
night by night like in a perverse bath

after four years I left that boarding school
in which she herself had installed me
leaving all alone to go farther
for another four years to another boarding school
but she hadn't wanted to wait for me
not even for the first holiday

I'd succeeded to tell her that it was in vain
for her to prepare my dowry chest
she had learned that I was living as literature's concubine
she doubted I could have been happy thus
they told me she left with a torn piece of newspaper
in which she had seen my name printed
hidden carefully under her pillow

since then and up to that Saturday morning
— when here on Wilbrod street I was cleaning

pentru mutarea definitivă
şi am început să vorbesc
cu scînteuțele clopoțeii lăcrămioarele colțunaşii —
nu şi-a făcut niciodată timp să îmi treacă
pe nepregătite şi de-adevăratelea pragul.

for my final move
and had begun to talk
to the pimpernels bluebells wood lilies and violets —
she had never taken the time to cross
unexpectedly, really, my threshold.

Periplu duminical

Am fost şi azi să dau bineţe protectorilor mei
întrupaţi în diverse făpturi, obiecte, culori
sau forme de vegetaţie
de-a lungul canalului şi-a celor trei râuri
pe care de mai bine de-un veac le uneşte

la plecare doi gemeni trăgeau de-un picior
păianjenul uriaş din faţa Galeriei de Artă
invitându-l să se-adăpostească de arşiţă
până la toamnă, vizavi, la Notre Dame
într-o carte de rugăciuni

am pedalat de parc-aş fi hălăduit
pentru vecie înhorbotată
pe-o pânză proaspăt ieşită din mâna lui Boticelli
de pe Major Hill, pe podul Alexandra,
pe lângă Lacul Poveştilor, pe Champlain,
pe insula Reginei Victoria, la Cascadă, la digul
din Parcul Stanley, prin Vanier, spre Strathcona,

Sunday Tour

I've gone to greet my protectors also today
embodied in various creatures, objects, colours
or forms of vegetation
along the canal and the three rivers
it has been uniting for more than a century

at my departure a pair of twins were pulling by a leg
the huge spider in front of the Art Gallery
inviting it to take refuge from the scorching heat
till autumn, across the road, at Notre Dame
in a prayer book

I pedaled as if I had been living
laced forever
on a canvas freshly issued from Botticelli's hands
down Major Hill, on Alexandra bridge
by the Lake of Tales, on Champlain,
on Queen Victoria island, at the Waterfall, on the dam
from Stanley Park, through Vanier, towards Strathcona,

la fântâna salutată din pantă, pe Range
de steagurile unor nații străvechi

la asfințit îmi venea să îngenunchez
pe treptele dinspre Laurier
ca în altarul de cununie
recunoscătoare şi fără de spaimă
gata să-mi asum întreaga istorie
până la moarte

to the fountain greeted from the slope, on Range
by the flags of some ancient nations

at sunset I felt like kneeling
on the stairs on the Laurier side
like in front of a wedding altar
grateful and fearless
ready to assume entire history
till death

Contemporary
Literature Press
http://editura.mttlc.ro
Bucureşti 2014

Primăvară târzie

Îmi aud numele
strigat pe celălalt mal
în cor de întreaga familie
unită ca la vreme de doliu
dar sufletul meu
țopăie nerăbdător
spre lumina zilei
în placenta canadiană
şi mintea mea chefuieşte încă
în amintirea ultimului amurg
în culorile lui deşănțate
care-i cântă la harpă
sub aşternuturi

Martie 2009

Late Spring

I hear my name
shouted from the other bank
in chorus by the whole family
united like in times of mourning
but my soul
jumps impatiently
towards the daylight
in its Canadian placenta
and my mind still feasts
in the memory of the last sunset
in its vivid colours
that play the harp for it
under my bed layers

March 2009

Protect what you love

La rădăcina unui copac,
în Parcul Confederației,
dintr-un ghem de lână roşie
firul se ridică pe trunchiul bătrân
împletind un pulovăr catifelat
elegant şi închis la toți nasturii,
pe-o ramură una din mâneci e neterminată
asemeni proiectelor pentru care
e nevoie de încă un dram de efort,
de încă o suită de mişcări din andrele
ale Maicii lui Dumnezeu

în iarbă cartea de vizită a unui a artist
de care n-am auzit niciodată
îndemnând trecătorii să-nvețe să protejeze
ceea ce le-a fost dat să iubească

Protect What You Love

At the root of a tree,
in Confederation Park,
from a ball of red wool
the thread climbs the trunk of an old tree
knitting a velvety pullover
elegant and buttoned up,
on a branch one of the sleeves is unfinished
like the projects that need
still another strain of effort,
still another sequence of movements
of the Blessed Mother's needles

in the grass the visiting card
of an artist I'd never heard of
urging passers-by to learn to protect
that which had been given them to love

Tablou de duminică

După nopți şi zile de ploaie
am văzut că dispăruse masa din mijlocul râului
pe care cu o săptămână în urmă
mă răsfățasem cu migdale şi nuci
reuşind să mă desprind de trecut

am coborât în grabă neliniştită
spre parcul Strathcona să văd ce şi cum
sperând că cineva salvase totuşi
draga mea masă de lemn pe care mă rugam
s-o găsesc primitoare şi liberă
ori de câte ori plecam să mă-ncarc de lumină

m-am oprit în locul unde adesea
îmi scoteam încălțările să intru în apă
să mă-ndrept spre propriul meu paradis
lângă mine netulburată o lebădă neagră
ciugulea verdeața împrospătată de ploaie
(se vedea clar că are gusturi precise

Sunday Picture

After nights and days of rain
I saw the table was missing from the middle of the river
on which just a week ago
I feasted on almonds and nuts
succeeding to detach myself from the past

I descended quickly uneasy
towards Strathcona Park to see what'd happened
hoping that still someone had saved
my dear wooden table which I had prayed
to find hospitable and free
whenever I went out to charge myself with light

I stopped at the spot where I had so often
taken off my shoes to enter the water
to wend my way towards my personal paradise
close to me undisturbed a black swan
was pecking the greenery refreshed by the rain
(it was quite visible that it had precise tastes

alegea tacticos firele după reguli ştiute numai de ea)
în larg nici urmă de masă de lavițele ei de pe laturi
ori de postamentul din fier forjat
care le fixase o vreme la piciorul cascadei
doar valul bulbucat şi întunecos
cum nu-l văzusem vreodată

am ocolit parcul în plimbarea mea de rutină
până dincolo la linia care uneşte
malul din dreapta cu malul din stânga
despărțind pe verticală curgerea apei
în două planuri distincte
(pe cel de sus trec uneori oamenii dintr-o parte în alta
în cel de jos se scufundă uneori stoluri înaripate)

pe aleea familiară
exact în punctul în care de obicei
priveam cascada cu fața la asfințit
mi-a tăiat calea perechea lebedei negre
pe care-o lăsasem vizavi ocupată cu alegerea ierbii

it was slowly selecting the grass blades
according to rules known only to it)
in the river nothing to remind of the table
and the benches at its sides
or the forged iron base
that once had fixed them to the foot of the waterfall
only a swollen and dark wave
as I had never seen it before

I went around the park on my routine stroll
till beyond the line that unites
the right bank with the left one
dividing vertically the water flow
into two distinct planes
(on the upper part now and then people pass from one side
to the other
on the lower one winged flocks dive sometimes)

on the familiar alley
exactly on the spot where I used to watch
the waterfall with my face turned towards the sunset
my path was crossed by the mate of the black swan
I had left opposite busy with selecting grass blades

m-am oprit să-i fac loc
gândidu-mă că poate are să-mi spună ceva
m-a ignorat traversând legănat
spre pajiştea de alături unde pe-o pătură la doi paşi
lua prânzul o familie tânără
atentă doar la o păpuşă care-ncepuse să gângurească
în brațele unui bărbat din generația mea

pasărea s-a oprit la marginea păturii
cerşind elegant cu ochii înflăcărați totuşi de aşteptare
ciocul său avea culoarea frunzelor de arțar
imprimate pe şervetul de pe colțul plin cu bucate

am rămas nemişcată mă pregăteam să vorbesc
într-una din cele două limbi ale locului
şi să spun că tare mi-ar fi plăcut
să păstrez într-o poză momentul acesta
tocmai fiindcă nu l-aş fi putut inventa vreodată

dar chiar atunci cu accent moldovean
şi cu vocea molcomă
a celui care mă sărutase prima dată în viață
în curtea şcolii noastre elementare

I stopped to make way
thinking that maybe it had something to tell me
he ignored me crossing with a swinging gait
towards a neighbouring lawn where on a plaid close by
a young couple were having their lunch
paying attention only to a puppet that started prattle
in the arms of a man of my generation

the bird stopped at the end of the plaid
elegantly begging but with his eyes still sparkling in
expectation
his beak had the colour of maple leaves
printed on a napkin from the corner covered by victuals

I stayed still preparing to speak
in one of the two languages of the place
and say how much I would have liked
to preserve in a picture this moment
exactly because I couldn’t have ever invented it

but right then with Moldavian accent
and the soft voice
of the one who had kissed me for the first time in my life
in the courtyard of our primary school

bărbatul care-şi ţinea nepoata în braţe
a rostit grijuliu în română „încet, tataie, încet”

lebădoiul s-a cabrat de mirare
şi s-a întors întrebător înspre mine
am amuţit speriată zâmbetul mi-a pierit
n-avea desigur nici un mesaj să-mi transmită
eu n-aveam pentru el nici o firimitură de pâine

am plecat mai departe
fără să privesc înapoi
şi fără să înţeleg decât mult mai târziu
că din tabloul acela atât de real
îmi regizasem în grabă neştiutoare
cu decenii în urmă absenţa

the man who was holding in his arms his granddaughter
uttered carefully in Romanian “*încet, tataie, încet*”

the swan cock pranced in surprise
and turned to me questioningly
I’d lost my voice in fright and my smile vanished
he had certainly no message to convey to me
I had no morsel of bread for him

I went farther
without looking back
and not understanding then, only much later,
that in that so vivid a picture
I had staged in haste unknowingly
decades ago my absence

Contemporary
Literature Press
http://editura.mttlc.ro
Bucureşti 2014

Înapoi, de pe marginea negurii

Afară, pe crivăţul luminos
nu eram decât eu:
m-am agăţat de fiecare contur
de pancarte inscripţii indicatoare
de stâlpul din faţă
de culorile de la stop
de sigla de pe maşina poliţiei
parcată câţiva metri mai sus
de Flacăra veşnică —

toate acestea alcătuiau un întreg
care-mi dădea siguranţă
hrănindu-mi gândul că nu mă voi pierde
le adunam laolaltă
erau poala mamei
de pe vremea când începeam
să tânjesc după prima formă de echilibru
erau scrânciobul în care ar fi trebuit
să plutesc urmând sfatul experţilor

Back, from Darkness's Brink

Outdoors, in the luminous icy wind
I was all by myself:
clinging to each contour
to posters road signs
to the pillar in front of me
to the colours of the traffic lights
to the plate of the police car
parked a few meters above
the Eternal Flame —

all these were forming a whole
lending me security
nourishing my thought that I wouldn't be lost
I was gathering them
they were mother's lap
from a time when I began
to yearn for the first form of balance
they were the crib in which I should have
floated according to the expert's advice

în tehnici de auto-ajutorare
erau fragmente solide ale minunii
oscioarele ordonate şi aducătoare de sens
ale atoatetămăduitorului braț
care mă trăsese de pe marginea negurii
înapoi în peisajul familiar
în crivățul de dinaintea Crăciunului
pe care-l simțeam pentru prima oară în viață
catifelat învăluitor amniotic

in self-help
they were solid fragments of the wonder
the ordered little bones bearers of meaning
of the all-healing arm
which had withdrawn me from darkness's brink
back to the familiar landscape
in the icy wind before Christmas
which I felt for the first time in life
enveloping velvety amniotic

Despre pescăruşul de la Cernica

Spre crucea amiezii am poposit
la marginea lacului, pe colțul lui liniştit
înainte de Mooney's Bay

pe-o piatră ovală mă aştepta
pescăruşul pe care l-am văzut amândoi
nepotrivit şi uitându-se-n zare
pe gârlă, lângă mânăstirea Cernica,
într-un august, cu decenii în urmă,
la vreo trei ani de când plecasem la drum
—tu te-ai ales atunci c-un peisaj după natură
şi eu c-un poem despre ultimul prieten
care ne lăsase orfani —

s-a mutat mai încolo, pe-o piatră mai mică
făcându-mi loc să mă bucur de soare
să-mi legăn tălpile în zbaterea valului,

About the Cernica Seagull

About midday I stopped
near the lake shore, on its silent edge
before Mooney's Bay

on an oval stone waiting for me
the kingfisher we had seen together
out of place and scrutinizing the horizon
on the brook, near Cernica monastery,
one August, decades ago,
about three years since
we had gone on the road
— that day your gain was
a landscape painting after nature
and mine was a poem about the last friend
who had left us orphaned —

it moved further, on a smaller stone
leaving place for me to enjoy the sunshine
to let my soles swing in the rocking wave,

în jurul meu frumuseţea îşi ajungea sie înseşi
asemeni mitralierelor conservate
din primul război mondial
în loc luminos în loc cu verdeaţă,
n-avea nici un gând pentru victime
şi nici o plecăciune pentru eroi

pe mal şi în apă oameni şi păsări
cu tot felul de aripi armonice
cu torţele veşniciei în glasuri
cu lampadare sub piele

nici un cimitir în raza privirii
aşa cum avusesem amândoi la Cernica
în ziua aceea de august

te-am descoperit la un moment dat
în stânga, pe pajişte
dând târcoale cearşafului
m-ai fixat cu speranţă dar nehotărât
apoi mi-ai făcut o singură dată
semne cu mâna ca şi cum ai fi salutat
ambarcaţiunile de plăcere
din dreapta mea de pe lac

the beauty around me was self-sufficient
like the machine guns preserved
from the first world war
in a luminous place with greenery,
it had no thought for the victims
and no bow for the heroes

on the shore and in the water people and birds
with all kinds of harmonious wings
with the torches of eternity in their voices
with lantern under skin

no churchyard in view
like we had both of us at Cernica
that day in August

suddenly I discovered you
on my left, on the lawn
circling around my bath sheet
you eyed me with hope but irresolute
then waved once as if greeting
the pleasure boats
on the lake on my right
I didn’t answer, you came closer only an hour later

nu ți-am răspuns, te-ai apropiat abia peste-un ceas
sub un pretext oarecare —
grijuliu dar cumva ofensiv dintr-o singură întrebare,
nimic din ce-mi plăcuse altădată nu puteam recunoaşte
te-am rugat să mă laşi să mă bucur
de singurătate în acest loc în care vin rareori,
te-ai întors pe cearşaful tău
tăind fără milă stolul speriat de gâşte sălbatice

m-am ridicat de pe piatră mult după ce dispăruseşi
pescăruşul şi-a reluat locul ca la comandă
urma să mă-nvăluie acolo sub soarele zilei
seara în care fusesem cu adevărat o pereche
şi în care, aproape de miezul nopții,
ne-a deşteptat un cutremur puternic
pe care nici unul din noi n-avea să-l uite vreodată

under some pretext —
careful but in a way offensive in a single question,
I couldn't recognize anything from what I'd once liked
I asked you to let me enjoy
the loneliness of this place where I seldom come,
you returned to your bath sheet
cutting mercilessly the scared flock of wild geese

I got off the stone a long time after you had disappeared
the kingfisher resumed its place as if on command
there under the sunshine of the day expecting to envelop me
was the evening when we had been a couple
and when, close to midnight,
we were awoken by a powerful earthquake
that neither of us was to ever forget

Odată şi-odată

O lume nouă nepăsătoare în ţinută de gală
se duce de râpă seară de seară
o alta gârbovită şi peticită,
încă plină de vânătăi, mândră de ele,
se-aruncă în ring la prima oră a dimineţii
cu gândul că vei veni odată şi-odată
să-i aşterni la picioare covorul roşu,
să-i aşezi pe frunte coroniţa de-nvingător

In the Long Run

An indifferent new world in gala dress
goes to the dogs each night
another one bent backed and patched,
still full of bruises, proud of them,
throws itself on the rink at daybreak
with the thought that in the long run you'll come
to spread under its feet the red carpet,
to set on its brow the victor's coronet

În zare, pe calea ferată

A plouat toată ziua şi toată noaptea.
Un tren de marfă a trecut încolo şi-ncoace
de sute de ori de ieri până azi
peste poveştile în care-am crezut împreună
într-o altă viaţă a noastră pe-o altă planetă în criză.
Le-a făcut zob, le-a adâncit în pământ, le-a înfundat
în urechile viermilor. Nu mi-era dor
de nici una din ele, nici de felul tău grijuliu
de a-mi aduce buchete de tufănele frumos colorate
cum aduci bomboane unui copil. În zare
pe calea ferată, febrilă şi gătită
de balul Anului Nou, se aşezase de-aseară,
de-a curmezişul, sub ploaia de toamnă,
suferinţa mea din ce în ce mai ruptă de lume,
din ce în ce mai împăcată cu sine.

In the Distance, on the Railroad

It has rained all day and all night.
A freight train has passed back and forth
hundreds of times since yesterday
over the tales in which we had believed in together
in another life on another planet in crisis.
It has crushed them, pushed them into the earth,
stuffed them into the worms' ears. I had longed
for neither of them, nor for your careful way
of bringing me bunches of nicely coloured chrysanthemums
like bringing candies to a child. In the distance
on the railroad, feverish and adorned
for a New Year's ball, under the autumn rain,
my anguish more and more torn from the world,
more and more self-content.

Recitiri

Într-o zi cețoasă în care
ar trebui să pot celebra
vindecarea demonizatului
dau din întâmplare
peste-o reflecție colaterală
despre femeia adevărată
(„amestec de dulceață,
 amărăciune, umor şi destin”)

sunt gata să mă închin acestei reflecții
precum restul poporului
la moaştele Sfântului Dumitru cel Mare
întorcându-şi ochiul sarcastic dar orb
de-atîtea lenevii agitate
de la minunea pe care altcineva
i-o tot înghesuie-n traistă
privind însă c-un ochi hipercapabil să vadă
să prețuiască să vândă la târguri globale
pe zacuscă podoabe miere şi vin
tot felul de dezbateri televizate

Rereadings

On a misty day on which
I should be able to celebrate
the healing of the demonized
I have come by chance
upon a collateral reflection
about the authentic woman
(‘a mixture of sweetness,
bitterness, humour and destiny’)

I am ready to bow to this reflection
like the rest of the people
in front of the relics of Saint Dumitru the Great
turning away his sarcastic but blind eye
due to so many agitated forms of idleness
from the miracle which someone else
had been pushing into his knapsack
but looking with an eye hyper-capable to see
to appreciate to sell at global fairs
on pickled fish trinkets and wine
all kinds of televised debates

despre cine şi cum ar putea să-l salveze

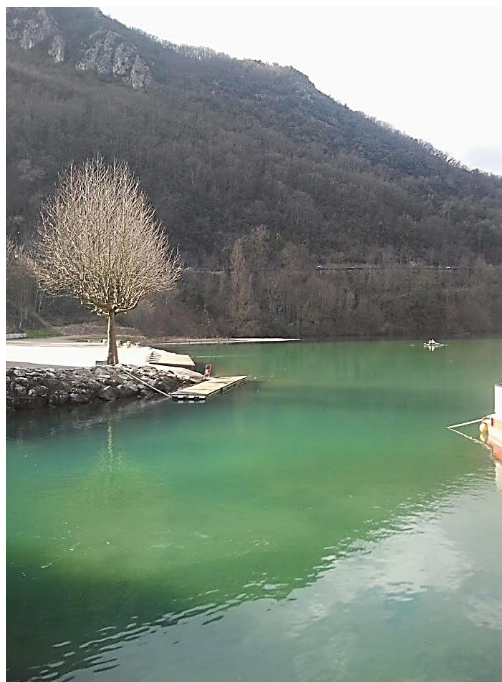
nu mi-e dor de nimeni şi de nimic
învăț zilnic câte ceva despre moarte
cum aş învăța încă o limbă străină

Ottawa 24 octombrie 2009

about who and how it could save him

I don't yearn for anyone and anything
learning each day something about death
as if learning a foreign language

Ottawa, 24 October 2009

Ţărână, cărţi şi protocol

Zi după zi din morţi mă scol
să-i dau dau sfârşitului ocol
din curtea mamei pe Wilbrod
tot car şi car acelaşi glod
tălpi de Sisif braţ de Irod

din zori borţoşi apus nerod
se naşte-n vastul episod
la lumânare-i întind pod
l-întâmpin şi-i aduc obol
curajul spaimei cărţi şi protocol

Earth, Books and Protocol

Day after day I rise from the dead
to circle around my very end
from mother's courtyard on Wilbrod Street
keep carrying the same earth plot
soles of Sisyphus arm of Herod

big-bellied dawns and sunset crazed
born in the last episode waste
building a bridge in candle light
to wait and worship through the night
courage from fear books and protocol

Un nou început

Măcar poezia să aibă nevoie
de-această singurătate:
răsăritul şi asfinţitul aranjate bucăţi
pe masa de protocol,
jurămintele tale despre care oaspeţii mei
nu vor şti niciodată nimic
muşcând precum şerpii fantastici
de sub şervetele dantelate
printre porţelanuri şi lumânări,
vechile mele spaime
plutind în culori speciale
peste locul acesta din care lipseşti
şi ridicându-se fără remuşcare la cer
sub puterea unui toast cumpănit

A New Beginning

At least poetry should need
this solitude:
sunrise and sunset arranged in pieces
on the table of protocol,
your vows about which my guests
would never know anything
biting like fantastic serpents
from under laced napkins
among chinaware and candles,
my former fears
float in special colours
over this place from which you are missing
and remorselessly rise to heaven
under the power of a balanced toast

Canadian Haiku

Încă o zi

Singură de tot
Minunea naște prunci vii
În zori, din nimic

One Day More

Alone, on her own,
Miracle gives living birth
At dawn, out of nothing

Târziu, pe tăcute

Schimbă-te, schimbă
Vârtejul nepoleit
Cel de pe urmă

Late, in Silence

Change yourself, change
This undisguised tempest —
The very last one

Eterna poveste

Poemul nescris,
Pătimaș, carismatic
Al meu Făt Frumos

Eternal Story

Poem never written,
Passionate, charismatic —
My own Prince Charming

Între noi pentru totdeauna

Spaima trădării
Mitralieră veche
Pe metereze

Forever between Us

Fearing betrayal
An antiquated machine gun
On the battlements

O singură amintire

Mi-ai cântat în somn —
Șirul vieților mele
Pleca la război

Only a Souvenir

You sang as I slept —
The long column of my lives
Went marching to war

Despre noi doi

N-a fost să fie —
Ruginită, malignă
Șansa pierdută

About Us Two

It wasn't meant to be —
Rusted over and malign,
The chance that slipped away

Frate și soră, ca noi

Mă-mbărbătează
Cireșii gemeni la geam —
Orfani înrodiți

Brother and Sister, like Us

The twin cherry trees
At the window encourage me —
Fruitful orphans

Pe Canalul Rideau

Pe luciul apei
Talpa dumnezeirii
Aprinde scântei

On Rideau Canal

On still, glassy water
The Deity's footfalls
Strike fireworks

Pentru că te-am iubit

Surdă și chioară
Vechea mea suferință
Cântă la harpă

Because I Loved You

Deaf and blind
My ancient suffering
Plucks the harp strings

În tăcerea apusului

Se-aude deja
La trap, în zale, vuind
Ziua de mâine

In the Silence of Sunset

You can already hear
The clip-clops of tomorrow
Galloping in armor

Fără de pereche

Groaznic eșecul
Celui Atotputernic –
Femei singure

Unpaired

The terrible failure
Of the Almighty Lord –
Lonely women

Despre trecerea timpului

Dintr-un secundar
Din zori până seara
Picură sânge

About Time's Passing

From the second hand
From daybreak till eventide
Drops of blood drip, drip

Odă uitării

Amintirea ta —
Numărătoare la zid
Și glonț irosit

Ode to Oblivion

My memory of you —
Three…two…one… against the wall,
The squandered bullet

Primăvară târzie

Infloresc teii
În ochii ciclonului —
Doar eu îi apăr

Late Spring

Lindens in blossom
In the eye of a cyclone —
I alone defend them

Fără scăpare

Mă încercuie
O lume de lepădat –
Veşmânt de forţă

Nowhere to Run

An abandoned world
Is belted tight around me –
My straitjacket

Duminică în Parcul Maiorului

Se înalță un zmeu
Din mâini de îndrăgostiți –
Șef peste îngeri

Sunday in Major's Park

A kite soars above
From the hands of two lovers –
Boss of the angels

Primăvară la Ottawa

Mări de lalele –
Babilon al culorii
În plin Festival

Ottawa Spring

A sea of tulips –
This Babylon of colors
At Festival time

De când m-ai trădat

În patul nostru
A închis ochii pe veci
Capodopera

When You Betrayed Me

The true masterpiece
Has forever closed its eyes
In our shared bed

La 1000 de insule

Stoluri flămânde
Semnele crizei în jur —
Copii în extaz

At 1000 Islands

Hungry flocks of birds
Signs of crisis everywhere —
Ecstatic children

Tablou biografic

Totul e parte
Dintr-un întreg imprecis
Sigur ca moartea

Biographical Tableau

Everything is part of
An imprecise whole
As certain as death

Information about the Poet

Poeta Elena Ştefoi s-a născut la 19 iulie 1954, într-o familie de ţărani din Boroaia, judeţul Suceava. A urmat liceul în Fălticeni, iar apoi Facultatea de Filosofie a Universităţii din Bucureşti, între anii 1976 şi 1980. Şi-a luat doctoratul în filosofie la Universitatea Bucureşti în anul 2005.

Înainte de a intra la Universitate a lucrat trei ani ca muncitoare la fabrica de conserve din Popeşti-Leordeni. A revenit în aceeaşi comună după absolvire, ca profesoară. În anul 1987 a intrat corector la ziarul *Contemporanul*.

După anul 1989 a lucrat ca redactor pentru revistele *Contrapunct* şi *Dilema*. A colaborat la posturile de radio Europa Liberă şi Radio France International.

The poet Elena Ştefoi was born in a peasant family in Romania, near Suceava, on 19 July 1954. She went to school in Fălticeni, and then studied Philosophy at Bucharest University between the years 1976 and 1980. She took her PhD in Philosophy in 2005.

Before studying Philosophy she was a worker in a factory for three years. After graduation she taught in a village school. In 1987 she was hired as proofreader by the Romanian magazine *Contemporanul*.

After the fall of comunism in 1989, she was editor of the Romanian magazines *Contrapunct* and *Dilema*. She also worked as correspondent for Radio Free Europe and Radio France Internationale.

În anul 1999 a fost numită consul general al României la Montreal. Între anii 2005 şi 2012 a fost ambasador al României în Canada.

Poeta a publicat nouă volume de poezie, printre care *Linia de plutire* (1983), *Schițe şi povestiri* (1989), *Alinierea la start* (1996), *Raport de etapă* (2011), *În urma învingătorilor* (2005), *Somewhere in a Different Realm/ Undeva, într-un alt plan* (texte paralele, traduse în limba engleză de Adam J. Sorkin şi Liana Vrajitoru, 2008).

Poeme de Elena Ştefoi au apărut în antologii, printre care *Child of Europe* (Penguin Books, London, 1990), *Young Poets of a New Romania* (Forest Books, London 1990), *An Anthology of Romanian Women Poets* (Columbia University Press, N.Y., 1994).

She was Consul Genreal in Montreal between 1999 and 2000. Between 2005 and 2012 she was Romania's Ambassador to Canada.

Elena Ştefoi is the author of nine books of poetry, among which *The Waterline* (1983), *Drafts and Stories* (1989), *The Starting Line* (1996), *Interim Report* (2011), *Behind the Conquerors* (2005), *Somewhere in a Different Realm/ Undeva, într-un alt plan* (parallel texts, translated by Adam J. Sorkin and Liana Vrajitoru, 2008).

Her poems have appeared in anthologies such as *Child of Europe* (Penguin Books, London, 1990), *Young Poets of a New Romania* (Forest Books, London 1990), *An Anthology of Romanian Women Poets* (Columbia University Press, N.Y., 1994).

Information about the Translator

Ana Olos, born in Timişoara, educated in her native town and at the university of Cluj, is an independent scholar, translator, and writer. She holds a Ph.D. in Comparative Literature (1978) and an MA in Human Rights (2000). Before retiring, she taught English and Canadian Literature at the Faculty of Arts, North University of Baia Mare. She founded the Canadian Studies Centre there(1998).

Născută la Timişoara, cu studii în oraşul natal şi la universitatea din Cluj, Ana Olos este cercetător literar independent, traducătoare şi scriitoare. Deține un doctorat în Literatură Comparată (1978). Are studii masterale în domeniul Drepturilor Omului (2000). Înainte de a se retrage din activitate, a fost profesor de Literaturi anglofone şi de Studii Canadiene la Facultatea de Litere a Universității de Nord din Baia Mare, unde a înființat Centrul de Studii Canadiene (1998).

Information about the Illustrator

Cristina Ioana Young practises Ophthalmology in the South of France.

She is also interested in painting, photography and writing.

Cristina Ioana Young este medic oftalmolog în Sudul Franței.

Pe lângă profesia de medic, pictează, fotografiază şi scrie proză şi poezie.

Contemporary
Literature Press
http://editura.mttlc.ro
Bucureşti 2014